

אודי שהם - סעד, מנהל הרפת
r0419000@icba.org.il

המנהל על גשר הפיקוד רפת גבים

יש חשיבות שמנהל הרפת ישלוט בהזנה, ילמד את התחום, יקנה את המזונות, ימלא את מלאי המזונות הגסים, יקבע את הרכב המנה ואת מועדי החלוקה וגם יעקוב מקרוב אחר הביצועים. התוצאות הכלכליות לא יאחרו לבוא!

משהו דרמטי. חסרה לי השליטה בכל הנושא שמהווה מרכיב מרכזי מאוד ברפת, ובמיוחד בתפיסת ההזנה של רפת סעד, שדוגלת במזון איכותי שמשיא את יעילות ההזנה ביחס מזון-חלב. הפער בעלות בין מרכז המזון החיצוני לבין החלופה לעבוד בבית, הלך וגדל והחלטנו לבחון את החלופה של חזרה הביתה והתארגנות מתאימה ברפת. ב-2008 קיימנו בדיקות והתייעצויות רבות ובכולן ראינו הבדל בעל משמעות בין שתי החלופות. ההשקעות הנחוצות היו סלף, שיפוץ התאים ובורות התחמיץ וכן בניית מתבן חדש. התחלנו את העבודות בנובמבר 2009 מתוך מגמה לסיים אותן לקראת עונת התחמיץ ואכן, השקענו פחות ממיליון שקל בהכנת מרכז המזון מחדש, גייסנו חבר גבים, שעובד ברפת ושעבד בעבר על הסלף ובתחילת מאי השנה התחלנו לעבוד באופן עצמאי, עם כל בעיות ההרצה שנובעות מכניסה לתחום חדש יחסית.

הגד"ש של גבים התגייס למשימה של שיתוף פעולה והתחייבות לאספקת מזונות גסים לרפת לאחר שהבין שהרפת לא מנסה לעשות "מחיר" על חשבוננו. נקבעה נוסחת תשלום לפי מחיר גרעינים בעונת הקציר. את כל הבדיקות והשקילות עושה הרפת, שמעבירה לגד"ש את כל הסיכומים, לשביעות רצונם של אנשי הגד"ש. אני מיישם בגבים את תפיסת ההזנה המיוחדת של סעד, תנובת החמ"מ נמצאת בעלייה, כך גם התוצאות המקצועיות האחרות כמו שיעור ההתעברות, ניצולת המזון ועוד. אין עדיין סיכומים כלכליים, אבל לתחושתנו מאז המעבר הביתה, המצב טוב לאין ערוך ממה שהיה קודם לכן בכל הפרמטרים, שמתבטאים לבסוף גם בתוצאה הכלכלית.

יש חשיבות שמנהל הרפת ישלוט בהזנה, ילמד את התחום, יקנה את המזונות, ימלא את מלאי המזונות הגסים, יקבע את הרכב המנה ואת מועדי החלוקה וגם יעקוב מקרוב אחר הביצועים. התוצאות הכלכליות לא יאחרו לבוא. ■

רפת גבים נמצאת בנגב הצפוני בסמוך לעיירה שדרות. מכסת החלב שלה כ-3.5 מיליון ליטר, והיא מאכלסת כ-300 פרות ו-250 עגלות. תנובת החלב ברפת גבוהה יחסית ומגיעה לכ-13,000 ק"ג חמ"מ. בשנת 2003 הביאה הנהלת הקיבוץ יועץ חיצוני לרפת, אשר תפקידו היה לתת הכוונה לרפת ולייעל אותה בדרך להשגת תוצאות כלכליות ראויות. אחת המסקנות הייתה שניהול מרכז המזון לוקה בחוסר ידע ובפחיתים גדולים.

אין עדיין סיכומים כלכליים, אבל לתחושתנו מאז המעבר הביתה, המצב טוב לאין ערוך ממה שהיה קודם לכן בכל הפרמטרים, שמתבטאים לבסוף גם בתוצאה הכלכלית

גם מרכז המזון היה זקוק לשיפוץ יסודי - תאי המזונות היו מפורקים ברובם, 2 בורות תחמיץ קטנים ואין מתבן כלל, הסלף היה מיושן עם תקלות רבות ועלות אחזקה גדולה מאוד. הנהלת המשק החליטה ב-2004 לבחון מספר חלופות, ביניהן אפשרות יציאה לממ"ז חיצוני בגלל בעיות בכוח האדם ברפת וגם בגלל הצורך בהשקעות גדולות. הם בחנו כמה הצעות ולבסוף החליטו לקבל מזון ממרכז מזון שנמצא בקרבת מקום.

בשנת 2005 נעשה ארגון מחדש ברפת בתחום כח האדם.

אני באתי מרפת שיש בה עבודה עצמית של חברי הקיבוץ וגם מרכז המזון שמנוהל באופן עצמאי עם מנה מאוד ייחודית והתפיסה המרכזית שונה מאוד ממה שקיים בגבים.

מרכז המזון החיצוני עשה מאמצים רבים לשרת את הרפת בצורה מיטבית. שיתוף הפעולה היה טוב, נתנו לי את המנה שרציתי, קיבלנו יחס טוב. ובכל זאת - מישוהו אחר קנה את המזונות, ערבל את המנה ושלח אליי ולא אני. היו לי השגות שונות על אופן העבודה אבל לא